

ลักษณะและปัญหาในการสื่อสารต่างวัฒนธรรมระหว่างชาวเลกับ
เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน : กรณีศึกษาโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเล
ในตำบลราไวย์ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต

นางสาวจิราพร บุตรสันต์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทสาขาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาการประชาสัมพันธ์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2539
ISBN 974-636-886-9
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**CHARACTERISTICS AND PROBLEMS OF INTERCULTURAL COMMUNICATION
BETWEEN SEA GYPSIES AND COMMUNITY DEVELOPMENT OFFICIALS :
A CASE STUDY OF OUALITY OF LIFE DEVELOPMENT PROJECT IN RAWAI,
MUANG DISTRICT, PHUKET PROVINCE**

MISS JIRAPORN BUTRASANTI

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Public Relation
Graduate School
Chulalongkorn University
Academic Year 1996
ISBN -974-636-886-9**

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ลักษณะและปัญหาในการสื่อสารต่างวัฒนธรรมระหว่างชาวเลกับ

เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน : กรณีศึกษาโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเล
ในตำบลราไวย์ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต

โดย

นางสาวจิราพร บุตรสันต์

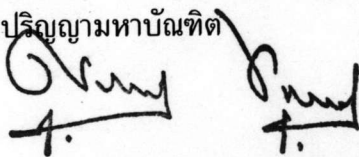
ภาควิชา

การประชาสัมพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.อรรธรณ ปิรันธน์โอวาท

บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....(คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย)

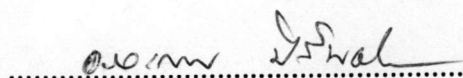
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

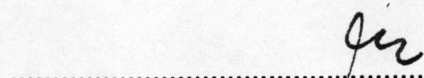
.....ประธานคณะกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธนวี บุญลือ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.อรรธรณ ปิรันธน์โอวาท)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา แก้วเทพ)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

จิราพร บุตรสันต์ : ลักษณะและปัญหาในการสื่อสารต่างวัฒนธรรมระหว่างชาวเลกับเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน : กรณีศึกษาโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเล ในตำบลราไวย์ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต (CHARACTERISTICS AND PROBLEMS OF INTERCULTURAL COMMUNICATION BETWEEN SEA GYPSIES AND COMMUNITY DEVELOPMENT OFFICIALS : A CASE STUDY QUALITY OF LIFE DEVELOPMENT PROJECT IN RAWAI, MUANG DISTRICT, PHUKET PROVINCE) อ.ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร. อรรพรรณ ปิลันธน์โอวาท, 146 หน้า, ISBN 974-636-886-9

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะการเปิดรับข่าวสาร อุปสรรคในการสื่อสารระหว่างชาวเลกับนักพัฒนาชุมชน และการศึกษาถึงความแตกต่างระหว่างปัจจัยประชากรกับความรู้ ทักษะคิด การมีส่วนร่วมของชาวเลต่อโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเล รวมทั้งการศึกษาถึงความคาดหวังต่อลักษณะของนักพัฒนาชุมชนและความคาดหวังต่อลักษณะของโครงการพัฒนาชุมชนของชาวเล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีจำนวน 214 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ การสัมภาษณ์เชิงลึกเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน จำนวน 10 คน การสำรวจเชิงข้อมูล และการใช้แบบสอบถาม ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่า t-test One-Way ANOVA ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. ชาวเลเปิดรับข่าวสารจากนักพัฒนาชุมชนในลักษณะของการพบปะที่บ้าน การนัดประชุม และการบอกข่าวผ่านผู้นำชุมชน
2. ในทัศนะของชาวเลระบุว่า ไม่มีอุปสรรคในการสื่อสารต่างวัฒนธรรม โดยชาวเลต้องการให้ทุกคนเห็นว่าพวกเขาเป็นคนภูเก็ตเช่นกัน ภาษาไม่ได้เป็นอุปสรรคในการสื่อสารกับนักพัฒนาชุมชนชาวเลต้องการเปลี่ยนแปลงตัวเองให้เข้ากับชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ แต่ยังมีชาวเลที่รู้สึกว่านักพัฒนาชุมชนเป็นคนละกลุ่มกับพวกเขา และมีความเห็นว่านักพัฒนาชุมชนควรเรียนรู้วัฒนธรรมชาวเลให้มากขึ้น ส่วนอุปสรรคในการสื่อสารในทัศนะของนักพัฒนาชุมชน คือ การขาดความไว้วางใจ การขาดความใกล้ชิด การมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ และความแตกต่างทางด้านภาษา
3. ชาวเลที่มีสถานภาพสมรส และระดับการศึกษาต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเลต่างกัน
4. ชาวเลที่มี ระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเลต่างกัน
5. ชาวเลที่มี เพศ และระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเลต่างกัน
6. ชาวเลเพศต่างกัน มีความคาดหวังต่อลักษณะพึงประสงค์ของนักพัฒนาชุมชนต่างกัน
7. ชาวเลเพศต่างกัน มีความคาดหวังต่อลักษณะโครงการพัฒนาชุมชนต่างกัน
8. ความรู้ของชาวเลเกี่ยวกับโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเลมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเล
9. ความรู้ของชาวเลเกี่ยวกับโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเลไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเล
10. ทัศนคติของชาวเลต่อโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเลมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเล

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิสิต จิราพร บุตรสันต์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อ.อรรพรรณ ปิลันธน์โอวาท
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

C750212

DEVELOPMENT COMMUNICATION

##

KEY WORD:

MAJOR INTERCULTURAL COMMUNICATION / SEA GYPSIES / COMMUNITY DEVELOPMENT

JIRAPORN BUTRASANTI : CHARACTERISTICS AND PROBLEMS OF INTERCULTURAL COMMUNICATION BETWEEN SEA GYPSIES AND COMMUNITY DEVELOPMENT

OFFICIALS : A CASE STUDY OF QUALITY OF LIFE DEVELOPMENT PROJECT IN RAWAI, MUANG DISTRICT, PHUKET PROVINCE. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. ORAWAN PILUNOWAD, Ph.D. 146 PP. ISBN 974-636-886-9

This study is aimed at exploring the types of message exchange and communication problems between sea gypsies and community development officials, knowledge, attitude, participation, sea gypsies' expectation of favorable characteristics of community development officials and expectation of community development projects. Questionnaires were used to collect data from a total of 214 gypsies in Rawai, Phuket. Also, depth interview with 10 community development officials concerned. Frequency, percentage, mean, t-test and One-Way ANOVA were used to analyze data. From the research, the following results were found1. The types of communication used between sea gypsies and community development officials were village visiting, meeting and communicating through opinion leaders. 2. From the perspective of sea gypsies, the problems of intercultural communication were decreased. Most of sea gypsie have the sense of being the part of Phuket people. Moreover, the differance of language was not communication problem. The communication problems in the opinion of community development officials were the sense of untrust, the lack of psychological intimacy, negative attitude towards government officials and the different of language. 3. Knowledge levels about Quality of Life Development Project were significantly different among the sea gypsies whose marital status and education levels were different. 4. Attitude towards Quality of Life Development Project was significantly different among those whose education levels were different. 5. Participation levels in Quality of Life Development Project were significantly different among those whose sexes and length of domicile in the area were different. 6. Expectation of characteristics of community Development officials were significantly different among those whose sexes were different. 7. Expectation of community Development Projects were significantly different among those whose sexes were different. 8. Knowledge about Quality of Life Development Project had correlation with attitude towards Quality of Life Development Project 9. Knowledge about Quality of Life Development Project had no correlation with practice regarding the project 10. Attitude towards the Project had correlation with practice regarding the project.

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์.....

สาขาวิชา วิทยาศาสตร์พัฒนาการ.....

ปีการศึกษา 2539.....

ลายมือชื่อนิติต..... สิทธิพร อุดรรัตน์

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... อ.อรอาน พิลูนอวอด

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความช่วยเหลืออย่างยิ่งของ รองศาสตราจารย์ ดร.อรรรรณ ปิรันธน์โอวาท อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำข้อคิดเห็นต่างๆ ของการวิจัยมาด้วยดีตลอด รองศาสตราจารย์ ดร.ธนาดี บุญลือ ซึ่งกรุณาเป็นประธานการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา แก้วเทพ ซึ่งกรุณาเป็นกรรมการการสอบวิทยานิพนธ์ และ ดร.วิเชียร เกตุสิงห์ ซึ่งกรุณาให้คำแนะนำแนวคิดในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจังหวัดภูเก็ตทุกท่าน ที่ได้ให้ข้อมูลประกอบการเขียนวิจัย รวมทั้งขอขอบคุณชาวเลหรือชาวไทยใหม่ที่หาดราไวย์ทุกท่าน ซึ่งกรุณาสละเวลาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา ผู้มีพระคุณอย่างสูง รวมทั้งเพื่อนร่วมรุ่นทุกท่าน ที่เป็นกำลังใจ และให้ความช่วยเหลือในทุกๆ ด้านเสมอมา จนทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

จิราพร บุตรสันต์

15 พฤษภาคม 2540

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่ 1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ขอบเขตการวิจัย.....	3
ปัญหำนำการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
นิยามศัพท์.....	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของการสื่อสารเพื่อการพัฒนา.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารต่างวัฒนธรรม.....	9
องค์ประกอบของวัฒนธรรม.....	15
แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของนักพัฒนาชุมชนในการพัฒนา.....	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
บทที่ 3	
ระเบียบวิธีวิจัย.....	20
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล.....	20
การทดสอบเครื่องมือ.....	20
เกณฑ์การให้คะแนน.....	21
เกณฑ์การแปลความหมาย.....	22
สมมติฐานและตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	23
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	26
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	26
การประมวลผลข้อมูล.....	26
บทที่ 4	
ผลการวิจัย.....	27
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	101

การประมวลผลข้อมูล.....	26
บทที่ 4	
ผลการวิจัย.....	27
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	101
รายการอ้างอิง.....	124
ภาคผนวก ก.....	129
ภาคผนวก ข.....	137

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ.....	28
ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามศาสนา.....	29
ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพสมรส.....	29
ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา.....	30
ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ.....	31
ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาที่อาศัย.....	32
ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ.....	33
ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	34
ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการรับรู้เกี่ยวกับ โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเล.....	35
ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสื่อบุคคลที่เป็นแหล่งข่าว โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเล.....	36
ตารางที่ 11 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประสบการณ์ในการสื่อสารกับ เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน.....	37
ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เคยสื่อสารกับเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน จำแนกตามความถี่ในการสื่อสาร.....	38
ตารางที่ 13 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เคยสื่อสารกับเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน จำแนกตามลักษณะการสื่อสารเกี่ยวกับโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเล.....	39
ตารางที่ 14 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เคยสื่อสารกับเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน จำแนกตามภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร.....	40
ตารางที่ 15 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอุปสรรคในการสื่อสาร.....	41
ตารางที่ 16 แสดงจำนวนของนักพัฒนาชุมชน โดยจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมหรือ อุปนิสัยของชาวเลที่ส่งเสริมประสิทธิภาพของโครงการพัฒนาชุมชน.....	43
ตารางที่ 17 แสดงจำนวนของนักพัฒนาชุมชน โดยจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมหรือ อุปนิสัยของชาวเลที่เป็นอุปสรรคต่อประสิทธิภาพของโครงการพัฒนาชุมชน.....	44
ตารางที่ 18 แสดงจำนวนของนักพัฒนาชุมชน โดยจำแนกตามรูปแบบการสื่อสารกับชาวเล.....	45
ตารางที่ 19 แสดงจำนวนของนักพัฒนาชุมชน โดยจำแนกตามปัญหาในการสื่อสารกับชาวเล.....	46
ตารางที่ 20 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความรู้เกี่ยวกับโครงการพัฒนา คุณภาพชีวิตชาวเล.....	47
ตารางที่ 21 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความรู้เกี่ยวกับโครงการ พัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเล.....	48

ตารางที่ 22 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามทัศนคติต่อโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเล.....	49
ตารางที่ 23 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับทัศนคติต่อโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเล.....	51
ตารางที่ 24 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการมีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเล.....	52
ตารางที่ 25 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการมีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเล.....	53
ตารางที่ 26 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทของปัญหาที่กลุ่มตัวอย่างประสบอยู่.....	54
ตารางที่ 27 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเห็นประโยชน์ต่อโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเล.....	55
ตารางที่ 28 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคุณลักษณะของโครงการพัฒนาชุมชน.....	56
ตารางที่ 29 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเลระหว่างเพศหญิงและเพศชาย.....	58
ตารางที่ 30 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเลระหว่างศาสนา.....	59
ตารางที่ 31 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเลระหว่างสถานภาพสมรส.....	60
ตารางที่ 32 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเลระหว่างกลุ่มที่มีระดับการศึกษาต่างกัน.....	61
ตารางที่ 33 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเลระหว่างกลุ่มที่มีอาชีพต่างกัน.....	62
ตารางที่ 34 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเลระหว่างกลุ่มที่มีระยะเวลาที่อาศัยต่างกัน.....	63
ตารางที่ 35 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเลระหว่างกลุ่มที่มีอายุต่างกัน.....	64
ตารางที่ 36 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเลระหว่างกลุ่มที่มีรายได้ต่างกัน.....	65
ตารางที่ 37 ผลการความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทัศนคติต่อโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเลระหว่างเพศหญิงและเพศชาย.....	66

ตารางที่ 70 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับการมีส่วนร่วมในโครงการพัฒนา คุณภาพชีวิตชาวเล.....	99
ตารางที่ 71 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติกับการมีส่วนร่วมในโครงการพัฒนา คุณภาพชีวิตชาวเล.....	100